



## بررسی تأثیر استرس شغلی بر بروز اختلالات اسکلتی عضلانی در بین کاربران رایانه

حاجی امید کلته<sup>a</sup>، محمد امین فقیه<sup>b\*</sup>، محمد علی میرزایی<sup>c</sup>، عبدالمجید گرکز<sup>d</sup>

دریافت ۲۵ دیماه، ۱۳۹۴  
پذیرش ۱۵ فروردین ماه ۱۳۹۵

### چکیده

**مقدمه:** استرس شغلی یکی از عوامل مهم ایجاد عوارض جسمی و روانی و همچنین نارضایتی شغلی در کارکنان است که میتواند باعث کاهش کیفیت خدمات ارائه شده شود. این مطالعه به منظور بررسی ارتباط بین استرس شغلی و بروز اختلالات اسکلتی - عضلانی در کارکنان بیمارستانهای تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۳ صورت گرفت.

**روش کار:** این مطالعه از نوع مقطعی-توصیفی تحلیلی است. جامعه پژوهش شامل ۹۴ کارمند بیمارستانی بود که با روش تصادفی انتخاب شده بودند. داده ها با استفاده از پرسشنامه عمومی نوردیک و پرسشنامه استاندارد استرس شغلی آسیپو جمع آوری شد و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۹ و آزمون آماری T-Test مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

**نتایج:** بر اساس نتایج، میانگین نمره استرس افراد مورد پژوهش برابر با  $159 \pm 24/77$  بود. نتایج نشان داد که  $6/38\%$  کارکنان دارای استرس شغلی خفیف،  $68/09\%$  کارکنان دارای استرس شغلی خفیف تا متوسط،  $24/47\%$  کارکنان دارای استرس شغلی متوسط تا زیاد و هیچ یک از کارکنان دارای استرس شغلی زیاد نبودند. بین میزان استرس شغلی و اختلالات اسکلتی-عضلانی نواحی گردن، شانه، پشت، آرنج، دست و مچ دستها رابطه‌ی معنی‌داری وجود نداشت، اما در مقابل، بین میزان استرس و اختلالات اسکلتی ناحیه کمر رابطه‌ی معنی‌دار بدست آمد ( $p < /0.05$ ).

**نتیجه گیری:** بروز اختلالات اسکلتی-عضلانی در کاربران رایانه در بیمارستانهای مورد مطالعه بالا بوده و استرس در محیط کار می‌تواند یک عامل مؤثر در بروز این اختلالات باشد. با توجه به یافته‌های این پژوهش پیشنهاد می‌شود که مدیران برنامه‌ریزی سازمان بهداشتی درمانی با به کارگیری استراتژی‌هایی به منظور کاهش میزان استرس و پیشگیری از آثار روانی و جسمانی آن اقدام کنند که این کار می‌تواند گامی در جهت افزایش بهره‌وری سازمان‌های بهداشتی درمانی و همچنین کیفیت خدمات ارائه شده باشد.

**واژگان کلیدی:** استرس شغلی، پرسشنامه نوردیک، پرسشنامه آسیپو، کاربران رایانه

a. دانشجوی دکتری مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، ایران

b. گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران  
(نویسنده مسئول: Amin.faghih@gmail.com)

c. کارشناس ارشد مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

d. کارشناس ارشد مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران.